

Turun yliopiston ylioppilaskunnan Yhdenvertaisuusohjelma 2025

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
1.1 Lukuohje	3
2. Yhdenvertaisuuden edistämisen toimialueet	3
2.1 Ikä	3
2.2 Alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli	4
2.3 Uskonto, maailmankatsomus ja vakaumus	5
2.4 Poliittinen tai ammattiyhdystötoiminta	5
2.5 Perhe- ja hoivasuhteet	6
2.6 Sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuoliitetut piirteet ja seksuaalinen suuntautuminen	7
2.7 Terveystila ja vammaisuus	8
3.	9
3.1. TYYn toimintayhteisö	9
3.2 TYY työyhteisönä	11
4.	11
4.1 Järjestöyhteisö	12
4.2 Tapahtumat ja turvallisempi tila	13
4.3 Viestintä	16
5.	16
5.1 Yliopisto	16
5.2 Yhteiskunta	19
6.	19

1. Johdanto

TYYn yhdenvertaisuusohjelma on edustajiston hyväksymä toimintaa ohjaava linjaus ylioppilaskunnan yhdenvertaisuustyön tavoitteista. Ohjelma täydentää ylioppilaskunnan poliittista linjapaperia sekä strategisia tavoitteita yhdenvertaisuuskysymysten osalta. Se on tarkoitettu ennen kaikkea TYYn sisäisten elinten välineeksi. Yhdenvertaisuus on yksi TYYn keskeisistä arvoista. Kaikkien perustehtävässä määriteltujen elementtien toteutumiselle on ensiarvoisen tärkeää se, että opiskelija tuntee itsensä yhdenvertaiseksi yliopistoyhteisön jäseneksi. Yliopiston ja ylioppilaskunnan lisäksi TYYn järjestöjen toiminnalla suuri merkitys yhdenvertaisuuden toteutumisessa yliopistoyhteisön jokapäiväisessä elämässä. Käsillä olevan ohjelman tarkoitus on siksi paitsi ohjata TYYn toimintaa, mutta myös linjata TYYn jäsenille tarkoitettun yhdenvertaisuusoppaan sisällöstä. Yliopistoyhteisön yhdenvertaisuus on myös jäsentensä vastuulla.

TYYn yhdenvertaisuusohjelman tavoitteena ovat yhdenvertainen ja tasa- arvoinen yliopistoyhteisö ja yhteiskunta. TYY on feministinen ja antirasistinen toimija. Yhdenvertaisuusohjelmaansa toteuttamalla TYY pyrkii siihen, että opiskelijat voivat toteuttaa itseään vailla pelkoa syrjinnästä niin yliopistossa, TYYn järjestöissä kuin arkielämässään yliopistoyhteisön ulkopuolella.

Suomen perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Lain yhdenvertaisuutta käsittelevässä pykälässä todetaan lisäksi, että ”ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” (Perustuslaki 6 § 2). Vuoden 2014 lopussa voimaan tullut yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perustuslaissa mainittujen ominaisuuksien lisäksi (sukupuolta lukuun ottamatta) seuraavien henkilöön liittyvien syiden perusteella: kansalaisuus, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet ja seksuaalinen suuntautuminen. Sukupuolten tasa-arvoa ja sen edistämistä käsitellään erikseen laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, jossa myös kielletään syrjintä sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

Yhdenvertaisuuslainsäädäntö velvoittaa sekä yliopistoa että TYYtä. Yliopiston tulee edistää ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista paitsi työnantajan, myös koulutuksen järjestäjän näkökulmasta. ~~TYYn kohdalla velvoite koskee ennen kaikkea TYYtä työnantajana.~~ Lisäksi ylioppilaskunnan tulee edistää yhdenvertaisuuden toteutumista myös laajemmin – onhan ylioppilaskunnan tarkoitus ”olla jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiä” (Yliopistolaki 46 § 1).

76 2. Lukuohje

77 Jotta tavoitteet saavutetaan, on niille kirjattu vastuusektorit tai toimijat ja
78 tavoitteiden edistymistä tukevat toimenpiteet. Kunkin tavoitteen kohdalle on
79 kirjattu tahot, jotka ovat tavoitteen edistämisestä ja toimenpiteiden
80 toteuttamisesta päävastuussa. Näitä sektoreita TYYN toimistolta ovat
81 sosiaalipolitiikka (sopo), koulutuspolitiikka (kopo), yhdenvertaisuus (yv),
82 kansainvälisyys (kv), järjestöt sekä pääsektori. Lisäksi mainittuna ovat TYYN
83 häirintäyhdyshenkilöt, edustajiston puheenjohtajisto (epj) sekä edustajiston
84 toimikunnat.

85 Tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltu neljän pääotsikon alle; Yhdenvertaisuuden
86 edistämisen toimialueet, Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY), järjestöt sekä
87 yliopisto ja ylioppilaskunta. Osiossa kuusi esitellään dokumentin seurantaan varten
88 olevat toimenpiteet. Lisäksi dokumentin lukemista tukevat TYYN nettisivuilta
89 löytyvä käsitteenmäärittelydokumentti sekä TYYN laajemmalle yhteisölle
90 tarkoitettu yhdenvertaisuusopas. **Yhdenvertaisuusohjelman määräystä ei saa**
91 **soveltaa siten, että se on ristiriidassa TYYN sääntöjen tai hallintosäännön kanssa.**

92

93 3. Yhdenvertaisuuden edistämisen toimialueet

94 Tässä kappaleessa tuodaan esille yhdenvertaisuusohjelman tavoitteita ja
95 toimenpiteitä teemoitettuna toiminta-alueina, joihin ylioppilaskunnassa tulee
96 kiinnittää huomiota. Toiminta-alueiden sisältöinä ovat 1) eri-ikäiset opiskelijat, 2)
97 alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli, 3) uskonto, maailmankatsomus ja
98 vakaumus, 4) poliittinen ja ammattiyhdistystoiminta, 5) perhe- ja hoivasuhteet, 6)
99 sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitettut piirteet ja seksuaalinen
100 suuntautuminen ja 7) terveydentila ja vammaisuus.

102 Mainitut toiminta-alueet eivät ole täydellinen lista, ja ylioppilaskunnan tuleekin
103 kehittää aktiivisesti toimintaansa yhdenvertaisemmaksi avoimena sekä kriittisenä
104 eri näkökulmille. Huomiota tulee kiinnittää marginalisoituihin ihmisryhmiin ja
105 risteäviin syrjinnän muotoihin. Yhdenvertaisuutta edistettäessä tulee tiedostaa
106 rakenteellinen syrjintä, joka voi vaikuttaa esimerkiksi kielen, käsitysten, kulttuurin,
107 oikeusvaltioperiaatteen vastaisten lakien, kasvatuksen ja instituutioiden kautta.

108 2.1 Ikä

109 Ikäsyrjinnällä tarkoitetaan sellaista toimintaa, joka estää tai vaikeuttaa henkilön
110 osallistumista ylioppilaskunnan tai opiskelijayhteisön toimintaan hänen iästään
111 johtuen. Toimintaympäristön nuorekkuus voi vaikeuttaa iäkkäämpien
112 opiskelijoiden ja työntekijöiden osallistumista toimintaan. TYY ~~pyrkii~~ edistämään

eri-ikäisten osallisuutta ja pyrkii toiminnallaan vähentämään niitä esteitä, jotka voivat aiheuttaa eri-ikäisten ihmisten eriarvoisuutta.

Edunvalvonta huomioi eri-ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat opiskelijat. (kopo, sopo, yv ja kaikkien toimielinten puheenjohtajat)

- Huomioidaan opiskelijoiden eri ikäryhmät ja elämäntilanteet esimerkiksi jäsenkyselyitä laadittaessa, jotta saadaan tietoa ikäryhmien ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien opiskelijoiden erityistarpeista, tuutori- ja järjestökoulutuksissa, puheenjohtajana kaikissa TYYn toimielimissä, kannanotoissa ja lausunnoissa.

2.2 Alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli

Turun yliopiston ylioppilaskunta on kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö. TYY edistää yhdenvertaisuutta aktiivisesti alkuperän, kansalaisuuden, etnisyyden ja kielen perusteella toiminnassaan. Kaikilla on vastuu omasta toiminnastaan sekä osastaan rasististen rakenteiden, purkamisessa.

TYYn virallinen kieli on suomi, mutta TYY viestii johdonmukaisesti kaksikielisesti: suomeksi ja englanniksi. (kv, tapahtuma ja TYYn hallitus, viestintä)

- Julkaistaan hakukuulutukset TYYn eri toimijaryhmiin aina suomeksi ja englanniksi.
- Käytetään TYYn toimijaryhmien sisäisessä viestinnässä aina suomen lisäksi englantia, kun ryhmään kuuluu henkilöitä, jotka eivät osaa suomea.
- Huomioidaan kansainväliset opiskelijat TYYn kulttuuritapahtumissa esimerkiksi juontamalla tilaisuudet englanniksi ja suomeksi.
- Luodaan opiskelijayhteisö, jossa vallitsee moninaisia kulttuureja sekä alkuperää kunnioittava ja ennakkoluuloton ilmapiiri.
- Järjestetään ja edistetään toimintaa ja tapahtumia, jossa suomalaiset ja kansainväliset opiskelijat kohtaavat.
- TYYn tapahtumien markkinoinnissa ja toteutuksessa huomioidaan kulttuurien ja alkuperän moninaisuus ja panostetaan avoimuuteen.
- Opastetaan järjestöjä kunnioittamaan kulttuureita järjestön toiminnassa ja järjestöarjessa.
- Tunnistetaan ja tiedostetaan alkuperän ja sosioekonomisen taustan vaikutus toiminnan saavutettavuuteen ja toimitaan sen edistämiseksi.

Edustajiston päätöksenteko on saavutettavaa kansainvälisille opiskelijoille. (Pääsihteeri, epj, kv ja viestintä)

- Tarjotaan edustajistoryhmille englanninkielisiä materiaaleja, jotta edustajistoryhmät voivat viestiä toiminnastaan ja kuulla kansainvälisiä opiskelijoita.
- Edustajiston koulutuksiin ja TYYn päättävien toimielimien infotilaisuuksiin osallistuminen on mahdollista myös englanniksi.

- Kannustetaan opiskelijoita hakemaan TYYn päättäviin toimitelmiin laajasti myös englanniksi.
- Järjestetään kansainvälisille edaattoreille tulkkaus suomesta englantiin edustajiston kokouksiin.
- TYYn toimintaa ohjaavat dokumentit, edustajiston ja hallituksen kokousten esityslistat ja päätösluettelot sekä kokousliitteet ovat saatavilla myös englanniksi.
- Viestitään edustajiston kokouksista jo kokouksen aikana myös englanniksi esimerkiksi Instagramissa.
- Linjataan vuosibudjetin teon yhteydessä, mitkä kaikki jatkuvan toiminnan dokumentit halutaan kääntää ja varataan käännöskuluihin sen mukaan varoja budjetista.

2.3 Uskonto, maailmankatsomus ja vakaumus

Turun Yliopiston ylioppilaskunta on kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö, sekä antirasistinen toimija. Kaikilla on oltava mahdollisuus olla osana opiskelijayhteisöä ja TYYn toimintaa omasta uskonnosta, maailmankatsomuksesta tai vakaumuksesta riippumatta. TYYn tulee luoda mahdollisuudet moninaisten näkökulmien ja maailmankatsomusten esittämiselle sekä niiden arvostukselle ja kunnioittamiselle.

Jokainen voi osallistua TYYn toimintaan huolimatta vakaumuksestaan tai uskonnostaan. (Sopo ja yv)

- Huomioidaan uskontojen ja vakaumusten moninaisuus sekä suhtaudutaan niihin arvostavasti.
- Hiljentyminen ja oman uskonnon harjoittaminen yliopistolla on mahdollista.
- Kartoitetaan, onko yliopistolla riittävästi rauhallisia tiloja hiljentymistä ja uskonnonharjoittamista varten.
- Tiedotetaan yliopistolta löytyvistä hiljentymiseen ja oman uskonnon harjoittamiseen mahdollistavista paikoista jäsenille lukukausittain.

2.4 Poliittinen tai ammattiyhdistötoiminta

TYY on moniarvoinen ja poliittinen yhteisö, jonka sisällä näkemykset voivat usein erota toisistaan vahvasti. Edustajistossa toimii niin puoluepoliittisesti sitoutuneita kuin sitoutumattomia ryhmiä.

Ylioppilaskunnan yksi perustehtävä on "valmistaa opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen". TYYn piirissä toimii puoluepoliittisesti sitoutunutta ja sitoutumatonta yhdistystoimintaa. TYY toteuttaa toiminnassaan edustajiston hyväksymiä kantoja.

Erilaiset poliittiset suuntaukset näkyvät monipuolisesti vaalien yhteydessä. Kenenkään mielipidettä ei sivuuteta puoluekannan tai poliittiseen toimintaan osallistumisen perusteella. (Pääsihteeri, epj ja edustajistoryhmät)

- Ylläpidetään TYYn tapahtumissa ja tilaisuuksissa avointa ja rakentavaa keskustelukulttuuria.
- Kaikilla edustajiston jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa mielipiteensä.

Kaikilla edustajiston jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa mielipiteensä. (Pääsihteeri, epj ja edustajistoryhmät)

- Edustajiston kokouksissa ja niitä valmisteltavissa tapaamisissa kiinnitetään huomiota puheenvuorojen jakautumiseen, asialliseen käytökseen ja osallistumiseen sekä kannustavaan ilmapiiriin.
- Turvallisemman tilan periaatteita toteutetaan edustajiston kokouksissa.
- Edustajiston jäsenten ja varajäsenten ryhmäytymiseen ja tutustumiseen panostetaan turvallisen ja hyvän ilmapiirin luomiseksi.
- TYYn toiminnassa ja viestinnässä annetaan tilaa eri mielipiteiden esittämiselle, kunhan ne noudattavat lakia ja turvallisemman tilan periaatteita.

Kaikilla hallituksen jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa mielipiteensä. (Hpj)

- Hallitus luo omalle toimikaudelleen pelisäännöt siitä, miten turvallinen ilmapiiri säilyy vaikeissakin poliittisissa keskusteluissa.
- Varmistetaan turvallinen ilmapiiri myös eriävälle mielipiteelle ja avoimelle keskustelulle.

2.5 Perhe- ja hoivasuhteet

Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perhe- tai hoivasuhteista johtuen. Perhesuhteilla tarkoitetaan henkilön puolisoa, lapsia, vanhempia ja sisaruksia. TYYn jäseniin kuuluu suuri joukko perheellisiä opiskelijoita, jotka tasapainottelevat perhe-elämän ja opiskelun sekä mahdollisen työn yhdistämisen kanssa. Perheellisellä opiskelijalla tarkoitetaan tässä yhteydessä opiskelijaa, jolla on huollettavana alaikäinen lapsi tai lapsia.

Ylioppilaskunta mahdollistaa jäsentensä osallistumisen toimintaan ja päätöksentekoon vanhemmuudesta tai ikääntyvän tai sairastuneen muun lähiomaisen hoitamisesta riippumatta. (Sopo ja yv)

- Hyödynnetään SYLin opasta perheellisten opiskelijoiden tukemiseen
- Mahdollistetaan perheellisten opiskelijoiden toistensa kohtaaminen tapahtuman ja viestinnän avulla. Mahdollistetaan tällä tavalla vertaistoiminnan löytäminen.
- Merkitään TYYn tapahtumien kuvauksiin tieto perheystävällisyydestä.
- Kannustetaan järjestöjä järjestämään perheellisille sopivia tapahtumia.

Opiskelijaravintoloissa on vaivatonta vieraila lasten kanssa. (Sopo ja yv)

- 239 - Vaikutetaan Unicaan, jotta ravintoloissa olisi saatavilla syöttötuoleja sekä
240 pienempiä annoskokoja lapsille.
241 - Edistetään lastenhoitohuoneiden saatavuutta ravintoloissa ja parannetaan
242 vaunujen kanssa liikkumisen mahdollisuuksia."
243

244 **Perheelliset ja hoivavelvoitteiset opiskelijat tuntevat paremmin mahdollisuudet**
245 **lähteä opiskelijavaihtoon ja harjoitteluun ulkomaille. (Sopo and kv)**

- 246 - Vaikutetaan yliopistoon, jotta Erasmus+ -tuet tulevat tutuiksi.
247

248 **2.6 Sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitetut piirteet ja** 249 **seksuaalinen suuntautuminen**

250 Ketään TYYN piirissä toimivaa henkilöä ei syrjitä tai häiritä sukupuolesta,
251 sukupuolen ilmaisusta, kehon sukupuolitetuista piirteistä tai seksuaalisesta
252 suuntautumisesta johtuen. Häirinnällä tarkoitetaan käyttäytymistä, jolla loukataan
253 henkilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiallisesti. Häirinnässä
254 henkilö luo käyttäytymisellään kiellettyyn syrjintäperusteeseen halventavan,
255 nöyryyttävän, uhkaavan, vihamielisen tai hyökkäävän ilmapiirin.

256
257 TYY edistää sukupuoli-sensitiivistä ajattelua purkamalla sukupuoleen ja
258 sukupuolen ilmaisuun liittyviä stereotypioita. Todellinen tasa-arvo ja
259 yhdenvertaisuus toteutuvat, kun sukupuoli tai muut yksilöön liittyvät
260 ominaisuudet tai piirteet eivät vaikeuta TYYssä toimimista tai muodostu sille
261 esteeksi.

262 **TYY huomioi toiminnassaan sukupuolen moninaisuuden. (Sopo, viestintä, kv ja yv)**

- 263 - Vältetään sukupuolisidonnaisia termejä ja-sukupuolittamista.
264 - Sukupuolta ei kysytä tarpeettomasti esimerkiksi kyselylomakkeissa.
265

266 **Oman sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen ilmaiseminen on mahdollista**
267 **sukupuolesta tai suuntautumisesta riippumatta. (Sopo ja yv)**

- 268 - Rohkaistaan keskusteluun seksuaalisuuden ja sukupuolen
269 moninaisuudesta.
270 - Järjestetään jäsenille koulutuksia seksuaalisuuden ja sukupuolen
271 moninaisuuteen liittyen yhdessä yliopiston tasa-arvotoimikunnan kanssa.
272 - TYY osallistuu seksuaalisuutta, sukupuolittunutta väkivaltaa ja sukupuolen
273 moninaisuutta käsitteleviin kampanjoihin, kun se on mahdollista.
274

275 **Tapahtumiin ja tilaisuuksiin on turvallista osallistua sukupuolesta tai seksuaalisesta**
276 **suuntautumisesta riippumatta. (Tapahtuma ja yv)**

- 277 - TYYN tapahtumien cis-heteronormatiivisia ja sukupuolittuneita tapoja ja
278 perinteitä tarkastellaan ja tarvittaessa puretaan ja muokataan

- 279 - TYYn tapahtumat ovat kaikille avoimia ja niistä pyritään aktiivisesti luomaan
280 moninaiselle jäsenistölle mielekkäitä ja turvallisia.
281 - TYYn järjestämissä tapahtumissa on ilmoitettu taho, johon voi olla
282 yhteydessä, mikäli ei koe tapahtumaa tai tilaisuutta turvalliseksi.
283

284 2.7 Terveystila ja vammaisuus

285 Yliopiston toimintaympäristöä ei ole täysin suunniteltu opiskelijoiden
286 toimintakyvyn moninaisuus huomioiden. Opiskelija voi kohdata esimerkiksi
287 vammaisuuden vuoksi puutteita yhdenvertaisuuden toteutumisessa.
288 Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa myös ylioppilaskuntaa tekemään kohtuullisia
289 mukautuksia vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. TYY pyrkii
290 edistämään esteettömyyden periaatteita niin rakentamisen, osallistumisen kuin
291 palveluidenkin tasolla, sekä omassa toiminnassaan että vaikuttamistyössä
292 ulkopuolisiin tahoihin.

293 Esteitä opiskelijoille voivat aiheuttaa rakennettu ympäristö sekä puutteelliset
294 tukipalvelut, jotka ovat edellytys yhdenvertaiselle opiskelulle ja toimimiselle
295 yliopistoyhteisössä.

296 TYYn tilat ovat saavutettavia ja esteettömiä. (Pääsihteeri, tilavastaava, sopo ja yv)

- 297 - Tiloja remontoimassa suositetaan esteettömiä ratkaisuja.
298 - Uusia tiloja hankittaessa varmistetaan tilojen esteettömyys ja -valitaan
299 esteettömin vaihtoehto mahdollisuuksien mukaan.
300 - Parannetaan esteettömyyttä TYYn tiloissa esteettömyyskartoituksen
301 pohjalta.
302 - Vakiinnutetaan TYYn tapahtumiin saavutettavuusmerkintöjen käyttäminen.
303 - Ohjeistetaan järjestöjä viestimään tapahtumien saavutettavuudesta
304 esimerkiksi valmiilla tekstipohjilla, kun tapahtuma järjestetään TYYn tilassa.
305 - TYY puuttuu yliopistoyhteisössä ilmenevään ableismiin.
306

307 Opiskelijat hakevat ja saavat apua mielenterveyden ongelmiin varhaisessa
308 vaiheessa. Omasta mielenterveysongelmasta puhuminen ei leimaa puhujaa.
309 (Sopo, kv ja yv)

- 310 - Vaikutetaan YTHS:n mielenterveyspuolen riittävien resurssien turvaamiseksi.
311 - Tuodaan esiin kampuskaupungeissa toimivia eri mielenterveyspalveluita
312 tarjoavia tahoja.
313 - Viestitään mielenterveyspalveluista ja -asioiden käsittelystä myös
314 englanniksi.
315 - Järjestetään opiskelijoiden mielenterveysongelmia käsitteleviä kampanjoita
316 ja osallistutaan vuosittaiseen opiskelijoiden mielenterveysviikkoon.
317 - Kannustetaan järjestöjä mukaan kampanjoihin sekä osallistumaan
318 vuosittain opiskelijoiden mielenterveysviikkoon.
319 - Rakennetaan opiskelijoiden mielenterveydestä puhumisen kulttuuria ja
320 koulutetaan opiskelijoita asian puheeksi ottamisesta.
321 - Viestitään päättäjille opiskelijoiden hyvinvoinnin olevan kansantalouden
322 kannalta kannattava investointi.

Vammaisuus ei ole opiskelijavaihdon tai ulkomaanharjoittelun este (kv, sopo)

- Lisätään tietoa Erasmus+ -vaihtoista ja apurahoista
- Vaikutetaan opiskelija-asumisen esteettömyyteen kampuskaupungeissa

4. Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY)

Tämän osion tavoitteet ja toimenpiteet koskevat ennen kaikkea TYYtä työnantajana sekä toiminta- ja työyhteisönä. TYYn nimellä toimivia tahoja ovat TYYn edustajisto, hallitus, siivet ja työntekijät, sekä hallituksen ja edustajiston nimittämät toimikunnat ja työryhmät.

3.1. TYYn toimintayhteisö

TYYn toiminta on saavutettavaa (sopo, häirintäyhdyshenkilöt, pääsektori)

- Jokainen TYYn toiminnassa mukana oleva koulutetaan yhdenvertaisuudesta ja sen edistämisestä.
- TYYn toiminnassa mukana olevia koulutetaan siitä, miten toimia havaitessaan tai kokiessaan vihapuhetta, häirintää, syrjintää tai rasismia.
- Luodaan TYYn sivuille yhdenvertaisuuden palautelomake, johon huomaamastaan epäkohdasta voi ilmoittaa anonyymisti. Tehdään selväksi palautteen antajille, mikä on anonyymin ja nimellä annetun palautteen ero.

Kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet hakea mukaan ja tulla valituksi TYYn toimintaan. (pääsektori, hallinto- ja järjestösektori, viestintäsektori)

- Hakukuulutuksista viestitään monikanavaisesti ja -kielisesti.
- Edustajistovaaleissa kannustetaan vaaliryhmiä kiinnittämään huomiota saavutettavaan viestintään ja oman ehdokasjoukon moninaisuuteen.
- TYY ja keskusvaalilautakunta puuttuvat mahdolliseen syrjivään tai epäasialliseen edustajistovaalikampanjointiin tai -mainostamiseen. Puuttumiseen on keinoja ja ohjeistukset.
- Avataan ehdokasasettelun, hallitusvalinnan ja muiden henkilövalintojen käytäntöjä TYYn viestintäkanavissa.
- Valinta- ja rekrytointitilanteissa sovelletaan hakukriteereitä yhdenvertaisesti, jotta suojatut henkilökohtaiset ominaisuudet eivät vaikuta valintoihin.

TYYn viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista. (viestintäsektori)

- TYYn viestinnässä huomioidaan materiaalien luettavuus, kuten kontrastit, värien erottuminen ja rivitasausten asetukset. Sähköiset materiaalit tuotetaan lukulaitteille sopiviksi.
- Viestitään toiminnasta ja tapahtumista kattavasti myös englanniksi.
- TYYn nettisivuja päivitettäessä päivitetään suomenkielinen ja englanninkielinen osio yhtä aikaa.

- TYYn viestinnässä ei käytetä stereotyyppittelevää kieltä tai kielikuvia esimerkiksi eri oppialoja, kulttuureja tai vähemmistöjä koskien tai puhuta vakaumuksista loukkaavasti.

Asiakirjojen ja esitysten valmistelu on avointa. (pääsektori, hallinto- ja järjestösektori)

- Julkaistaan hallituksen ja edustajiston kokousten esityslistat ja julkiset liitetiedostot TYYn nettisivuilla ajoissa ennen kokousta, mikäli ne eivät sisällä henkilötietoja.
- Tarjotaan jäsenille tilaisuuksia osallistua asiakirjojen valmisteluun esimerkiksi kyselyiden ja työpajojen muodossa
- Pyritään vastaamaan jäsenistön tiedusteluihin ja tietopyyntöihin nopeasti avoimen ja läpinäkyvän päätöksenteon edistämiseksi.

TYY tarjoaa opiskelijalle riittävät palvelut opiskelupaikkakunnasta riippumatta. (pääsektori, järjestösektori, Satakunnan opiskelijakoordinaattori)

- Satakunnan kampusten opiskelijat saavuttavia palveluita ja palveluiden tarpeita kartoitetaan ja kehitetään kartoitusten mukaisesti.
- Kampusten välistä uorovaikutusta kehitetään.
- Hybridiosallistumismahdollisuus järjestetään tapahtumissa ja koulutuksissa sitä välttämättä tarvitseville.

Kaikki opiskelijat tuntevat itsensä tervetulleiksi yliopistoyhteisöön. (tuutorointisektori)

- Tuutorikoulutuksissa huomioidaan opiskelijoiden moninaisuus.

Kaikki opiskelijat saavat tukea myös muissa kuin opiskeluun liittyvissä asioissa. (soposektori)

- Hyödynnetään yhteistyötahojen tapahtumia ja kampanjoita tietoisuuden ja vertaistoiminnan lisäämiseksi.
- Opiskelijoita opastetaan hyödyntämään ja käyttämään matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita, kuten Mielen päällä -toimintaa, OpintoVartua ja mielenterveyspolkua.

3.2 TYY työyhteisönä

Jokainen TYYn toimistolla työskentelevä tuntee yhdenvertaisuusohjelman sisällön ja tietää, kuinka edistää sen tavoitteita omassa toiminnassaan. (soposektori, pääsektori)

- Järjestetään työntekijöille ja uudelle hallitukselle vuoden vaihteessa yhdenvertaisuuskoulutus.
- Uusi työntekijä perehdytetään TYYn yhdenvertaisuusohjelmasta.

- Koulutetaan toimiston väkeä vähintään kerran vuodessa ja lisäksi tarpeen mukaan yhdenvertaisuusasioista.

TYYn toimiston väki kartuttaa osaamistaan yhdenvertaisuudesta vuosittain yhdenvertaisuusasioiden kehittämiseksi. (Yhdenvertaisuussektori)

- TYYn tuutorivastaava ja yhdenvertaisuusvastaava kouluttavat järjestöjen tuutorivastaavia ja tuutoreita opiskelijoiden moninaisuudesta, sosioekonomisista taustoista, erilaisista vähemmistöistä ja niiden huomioimisesta yliopistoyhteisössä sekä moniperustaisesta syrjinnästä.
- TYYn toiminnassa hyödynnetään ulkopuolisten tahojen yhdenvertaisuustyön tueksi laatimaa materiaalia ja koulutuksia.
- Jokainen sektori seuraa ja kehittää yhdenvertaisuustoimintaansa vuosittain ja raportoi näistä vuosikertomukseensa.

5. Järjestöt

Merkittävä osa opiskelijatoiminnasta ja -kulttuurista tapahtuu järjestöissä, joten järjestöt ovat hyvin keskeisiä toimijoita yhdenvertaisuuden edistämisessä. Tämän osion tavoitteet ja toimenpiteet koskevat sekä TYYn että järjestöjen toimintaa. TYYtä koskevissa kohdissa korostuu ylioppilaskunnan rooli järjestötoimijoiden kouluttajana ja neuvonta- ja tukipalveluiden tarjoajana. Järjestöjä koulutetaan ja tuetaan erityisesti tapahtumien järjestämisessä, viestinnässä, jäsenten yhdenvertaisessa kohtelussa sekä avoimen ja syrjimättömän ilmapiirin luomisessa.

Tärkeimmät TYYn käytettävissä olevat keinot yhdenvertaisuuden edistämiseksi järjestöissä ovat kouluttaminen, järjestöjen tueksi laadittava yhdenvertaisuusopas, turvallisemman tilan periaatteet ja järjestöjen toiminta-avustushakemusten pisteytys. Järjestöjä koskevat tavoitteet ja vastuut ovat ohjeellisia, mutta niitä voidaan hyödyntää toiminta-avustusten myöntöperusteissa. Kun toimenpiteissä puhutaan järjestöjen ohjeistamisesta, tukemisesta tai kannustamisesta, viitataan ennen kaikkea yhdenvertaisuusoppaaseen ja koulutuksiin. Turvallisemman tilan periaatteilla järjestöjä tuetaan yhdenvertaisen ja turvallisen ilmapiirin luomisessa.

4.1 Järjestöyhteisö

Järjestöt saavat riittävästi tukea ja kannustusta yhdenvertaisen toiminnan toteuttamiseen. (sopo, järjestöt, yv, avustustoimikunta)

- Kannustetaan järjestöjä nimeämään hallituksestaan yhdenvertaisuusvastaavat.
- Koulutetaan järjestöt TYYn yhdenvertaisuusoppaasta ja annetaan neuvoja yhdenvertaisuuden monipuoliseen huomioimiseen ja häirintätilanteisiin puuttumisesta.

- 445 - Järjestöt tietävät, ketkä vastaavat yhdenvertaisuusasioista ja toimivat
446 häirintäyhdyshenkilöinä TY Yssä.
447 - Yhdenvertaisuusopas on helposti saavutettavissa suomeksi ja englanniksi.
448 - Huomioidaan yhdenvertaisuusnäkökohdat läpileikkaavasti muissa
449 järjestöjen koulutuksissa.
450 - Toiminta-avustushakemusten pisteytyksessä otetaan huomioon järjestöjen
451 yhdenvertaisuustoimet tämän ohjelman mukaisesti.
452 - Keskustellaan yhdenvertaisuusasioista sosiaalipoliittisten vastaavien
453 neuvostossa, joihin kutsutaan myös järjestöjen yhdenvertaisuusvastaavat.
454

455 **Järjestöissä vallitsee avoin ilmapiiri ja keskustelukulttuuri. (sopo ja yv)**

- 456 - Koulutetaan ja kannustetaan järjestöjä luomaan itselleen
457 yhdenvertaisuussuunnitelma tai -kartoitus, sekä sopimaan siihen liittyvästä
458 vuosittaisesta seurannasta.
459 - Tuetaan järjestöjä sisäisten ristiriitatilanteiden käsittelyssä tarjoamalla
460 neuvontaa ja keskusteluapua tarvittaessa.
461 - Ohjeistetaan järjestöjä tiedottamaan TY Yn häirintäyhdyshenkilöistä ja
462 asettamaan heidän yhteystietonsa näkyvälle paikalle järjestön toiminnassa.
463 - Ohjeistetaan järjestöjä yhdenvertaisuusasioita koskevan palautteen
464 keräämisessä ja käsittelyssä.
465 - Koulutetaan järjestöjä tiedostamaan ja huomaamaan toimintansa
466 yhdenvertaisuutta edistävät ja heikentävät tekijät.
467

468 **Opiskelijat voivat osallistua järjestötoimintaan henkilökohtaisista**
469 **ominaisuuksistaan ja terveydentilastaan riippumatta. (sopo, järjestöt ja yv)**

- 470 - Edistetään järjestöjen ymmärrystä opiskelijoiden moninaisuudesta sekä
471 järjestötoiminnan saavutettavuudesta koulutusten ja viestinnän avulla.
472 - Kannustetaan järjestöjä tekemään yhteistyötä esteettömyyssuunnittelijan
473 kanssa.
474

475 **Mielenterveyden ongelmista kärsivät saavat tukea opiskelutovereiltaan**
476 **opiskelijayhteisöltä. (sopo, järjestöt, yv)**

- 477 - Jaetaan järjestötoimijoille ja muille opiskelijoille materiaalia, ja järjestetään
478 koulutus, jossa käsitellään puheeksiottamista ja toimimista tilanteessa, jossa
479 on huolestunut opiskelutoverinsa hyvinvoinnista.
480 - Koulutetaan ja tuetaan tiedekuntajärjestöjä, jotta mielenterveysasioista
481 kommunikointi tiedekunnille helpottuisi.
482 - Lisätään järjestöjen ja yliopiston keskinäistä tietoutta, esimerkiksi viestimällä
483 Mielen päällä -hankkeesta ja OpintoVartusta.
484

485 **Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua opiskelijatoimintaan**
486 **opiskelupaikkakunnasta ja varallisuudesta riippumatta. (Satakunta, järjestöt)**

- 487 - Ylläpidetään ja kehitetään keskusteluyhteyksiä Satakunnan kampusten
488 järjestöjen kanssa.
489 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään maksuttomia tapahtumia ja
490 tarjoamaan monipuolisia osallistumisen tapoja, kuten hybridiosallistuminen.
491 - TYY kannustaa ja opastaa järjestöjä järjestämään tapahtumia myös siten,
492 että niihin voi osallistua vähävaraisena.
493

494 **Järjestöt kiinnittävät edunvalvonnassaan huomiota opiskelun saavutettavuuteen.**
495 (sopo, kopo, yv)

- 496 - Koulutetaan järjestökopoja huomioimaan edunvalvontatyössään erityisesti
497 opetusmenetelmien ja -tilojen saavutettavuus.
498 - Kannustetaan järjestöjä nostamaan esille opiskelutilojen
499 saavutettavuusasiat ja viemään niitä eteenpäin.
500

501 **Järjestöjen tilat ovat saavutettavia.** (sopo, järjestöt, yv)

- 502 - Tuetaan ja neuvotaan järjestöjä tilojensa sosiaalisen ja fyysisen
503 saavutettavuuden parantamisessa.
504 - Vaikutetaan yliopistoon esteettömien järjestötilojen puolesta.
505 - Kannustetaan järjestöjä edistämään järjestötilojen saavutettavuutta.
506

507 **4.2 Tapahtumat ja turvallisempi tila**

508 Turvallisempi tila tarkoittaa, että pyritään mahdollistamaan kaikille vapaus olla
509 oma itsensä ja olla osallinen toiminnassa. Turvallisemmassa tilassa häirintää
510 ehkäistään ja siihen puututaan. Häirintää on mikä tahansa toiminta tai käytös, joka
511 on toista alistavaa, vihamielisen ja epämiellyttävän ilmapiirin luomista tai ihmisen
512 tai ihmisryhmän uhkailua. Periaatteiden tarkoitus on lisätä TYYssä ja sen
513 järjestöissä toimimisen turvallisuutta. Turvallisemman tilan periaatteet ohjaavat
514 jäseniä, tapahtumaosallistujia tai muuta rajattua ihmisryhmää, jonka kesken niihin
515 vaikutetaan ja sitoudutaan. Järjestöt voivat myös käyttää toiminnassaan henkilöitä,
516 jotka vastaavat toiminnan yhdenvertaisuudesta tapahtumakohtaisesti.

517 **Turvallisemman tilan periaatteet ovat laajasti käytössä yliopistoyhteisössä.** (sopo,
518 yv, järjestöt)

- 519 - Järjestöt luovat oman turvallisemman tilan periaatteensa yhteisöä
520 osallistavasti ja erilaiset toimintaympäristöt huomioon ottaen tai ottavat
521 käyttöön TYYn turvallisemman tilan periaatteet.
522 - Turvallisemman tilan periaatteissa otetaan huomioon toisten
523 kunnioittaminen, syrjimättömyys, ennakkuuloihin ja olettamuksiin
524 puuttuminen sekä virheistä oppiminen.
525 - TYY päivittää omat turvallisemman tilan periaatteensa vähintään
526 ohjelmapäivityksen yhteydessä, ja ne löytyvät helposti nettisivuilta.
527 - Turvallisemman tilan periaatteita käytetään kaikissa tapahtumissa, ja ne
528 ovat näkyvästi saatavilla.

- 529 - Järjestetään järjestöjen aktiiveille häirintäyhdyshenkilökoulutuksia

530

531 **Tapahtumissa ei painosteta päihteiden käyttöön.** (sopo, yv, tuutorointi)

- 532 - Ohjeistetaan järjestöjä ottamaan päihteettömyys huomioon jo tapahtumien
533 suunnitteluvaiheessa.

- 534 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään päihteettömiä tapahtumia.

- 535 - Herätetään esimerkiksi koulutusten yhteydessä keskustelua
536 alkoholikulttuurista ja alkoholin käytöstä.

- 537 - Koulutetaan tulevia tuutoreita huomioimaan alkoholittomien ja
538 vähäkustanteisten tapahtumien tärkeyden uusien opiskelijoiden
539 orientaatiovaiheessa.

540

541 **Järjestöt tietävät, mitä TYyn häirintäyhdyshenkilöt tekevät ja osaavat hyödyntää**
542 **heitä toiminnassaan.** (sopo)

- 543 - Koulutetaan järjestöjä vuosittain TYyn häirintäyhdyshenkilöistä ja heidän
544 toiminnastaan.

- 545 - Ohjeistetaan järjestöjä käsittelemään kiusaamis- ja syrjintätapaukset
546 välittömästi, jos sen kaltaista toimintaa ilmenee tapahtumassa ja
547 toiminnassa.

- 548 - Kannustetaan järjestöjä tekemään omat häirintä- ja kiusaamistilanteisiin
549 puuttumisen periaatteet, ja ohjeistetaan järjestöoppaassa asiasta.

550

551 **Järjestöjen tapahtumissa tarkkaillaan yhdenvertaisuutta** (sopo, yv, järjestöt)

- 552 - Hallitukset vastaavat yhdenvertaisuusvastaavien, häirintäyhdyshenkilöiden
553 tai turvahenkilöiden nimeämisestä tapahtumakohtaisesti.

- 554 - Yhdenvertaisuusvastaavat eivät toimi tapahtumissa yksin.

- 555 - Vastuuhenkilöiden yhteystiedoista on tiedotettu selkeästi tapahtuman
556 osallistujille, jotta he voivat tarvittaessa ilmoittaa havainnoistaan tai
557 kokemuksistaan yhdenvertaisuusvastaaville.

- 558 - Yhdenvertaisuusvastaava ei ryhdy jatkotoimenpiteisiin ilman asianomaisten
559 suostumusta.

- 560 - Kartoitetaan, kuka tai ketkä voivat toimia häirintäyhdyshenkilö -nimikkeen
561 alla, jottei sitä väärinkäytetä ja se säilyttää merkityksensä.

- 562 - Häirintäyhdyshenkilöllä tulee olla luotettavan tahon, esimerkiksi TYyn,
563 koulutus tehtävänsä.

564

565

566 **Tapahtumissa ei esiinny kiusaamista, syrjintää, häirintää, seksuaalista väkivaltaa**
567 **eikä rasismia.** (sopo, yv)

- 568 - Koulutetaan järjestöjä siitä, miten toimia havaitessaan tai kokiessaan
569 vihapuhetta, häirintää, syrjintää tai rasismia järjestön tapahtumissa.

- 570 - Ohjeistetaan järjestöjä ja heidän jäseniään olemaan yhteydessä TYyn
571 häirintäyhdyshenkilöihin tällaisissa tilanteissa.

- 572 - Ohjeistetaan järjestöjä järjestämään anonyymi palautemahdollisuus
573 tapahtumien yhteyteen, jonka avulla voi matalalla kynnyksellä ilmoittaa
574 epäasiallisesta käytöksestä.

575

576 Tapahtumat ovat fyysisesti ja sosiaalisesti saavutettavia. (sopo, yv)

- 577 - Ohjeistetaan järjestöjä ottamaan eri saavutettavuusnäkökulmat huomioon
- 578 tapahtuman suunnittelussa ja tapahtumapaikkaa valitessa.
- 579 - Ohjeistetaan järjestöjä huomioimaan tapahtumien tarjoiluissa
- 580 erityisruokavaliot vähintään silloin, kun ne ovat etukäteen tiedossa.
- 581 - Ohjeistetaan järjestöjä kertomaan tapahtumatilojen fyysisestä
- 582 saavutettavuudesta jo tapahtumakutsussa.
- 583 - Ohjeistetaan järjestöjä kertomaan tapahtuman säännöistä ja
- 584 palautemahdollisuudesta jo tapahtumakutsussa.
- 585

586 Jokaiselle opiskelijalle on tarjolla mielekästä toimintaa opiskelijayhteisössä. (sopo,
587 järjestöt ja yv)

- 588 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään monipuolisesti erisisältöisiä ja -aikaisia
- 589 tapahtumia.
- 590 - Kannustetaan järjestöjä seuraamaan ja kartoittamaan jäsenistönsä tarpeita.
- 591 - Kannustetaan järjestöjä markkinoimaan tapahtumista ja toiminnastaan
- 592 laajasti eri viestintäkanavilla, jotta mahdolliset uudet jäsenet voivat löytää
- 593 järjestön toiminnan.
- 594 - Järjestöjen toiminnasta tiedotetaan laajasti eri viestintäkanavilla.
- 595 - Kannustetaan järjestöjä ja jäseniä seuraamaan TYYn viestintäkanavia.
- 596

597 Kansainvälisille opiskelijoille on tarjolla toimintaa myös muissa kuin kansainvälisille
598 opiskelijoille suunnatuissa järjestöissä. (kv)

- 599 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään kaksikielisiä (suomi ja englanti)
- 600 tapahtumia ja tiedottamaan niistä myös kaksikielisesti.
- 601 - Kannustetaan järjestöjä huomioimaan kansainväliset opiskelijat
- 602 suomenkielisissä tapahtumissa esimerkiksi tulkkamalla heille tapahtuman
- 603 keskeiset asiat.
- 604 - Kannustetaan kv-tuutoreita integroimaan kansainväliset opiskelijat osaksi
- 605 järjestöjä esimerkin kautta.
- 606 - Kannustetaan järjestöjä kartoittamaan ei suomea puhuvien jäsenten määrä
- 607 toiminnassaan ja arvioimaan englanninkielisen viestinnän lisäämistä
- 608 esimerkiksi kuukausittaisen englanninkielisen koontiviestin avulla.
- 609 - Ohjeistetaan ainejärjestöjä ja kv-tuutoreita lukukausien alussa
- 610 kansainvälisten opiskelijoiden tavoittamiseksi.
- 611

612

613

614 4.3 Viestintä

615 Järjestöjen viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista. (viestintä, yv)

- 616 - Koulutetaan ja ohjeistetaan järjestötoimijoita opiskelijoiden moninaisuuden
617 huomioimisesta viestinnässä.
- 618 - Ohjeistetaan järjestötoimijoita viestinnän visuaalisesta saavutettavuudesta.
- 619 - Muistutetaan järjestöjä englanninkielisen nettisivuosouden päivittämisestä
620 vuosittain.
- 621 - Kannustetaan järjestöjä viestimään englanniksi kaikesta, mikä voi koskea
622 opiskelijoita, jotka eivät puhu suomea.
- 623 - Viestitään vaaleista kaksikielisesti suomeksi ja englanniksi.
- 624

625 **Viestinnässä ei puhuta kenestäkään loukkaavasti. (kv, järjestöt)**

- 626 - Ohjeistetaan järjestöjä olemaan käyttämättä sukupuolittunutta,
627 stereotyyppittelevää, rasistista ja muuten syrjivää kieltä tai kuvastoa.
- 628 - Käsitellään järjestöjen viestinnästä tullut palaute tarvittaessa asianosaisten
629 järjestöjen kanssa.
- 630

631 **6. Yliopisto ja yhteiskunta**

632 Opiskelijoiden edunvalvojana TYyllä on velvollisuus tarkkailla ja omilla toimillaan
633 edistää yhdenvertaisuuden toteutumista yliopistossa. Yliopiston tulee kohdella
634 opiskelijoita yhdenvertaisesti, tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun ja
635 huolehtia myös riittävästä opiskelun tukipalveluista. Tämän kohdan tavoitteet
636 toimivat TYyllä edunvalvonnan ohjenuorina.

637 Ylioppilaskuntana TY Y on myös aktiivinen yhteiskunnallinen toimija, joka osallistuu
638 julkiseen keskusteluun yliopistoyhteisön ulkopuolella. Yhdenvertainen,
639 saavutettava ja syrjimätön yhteiskunta edistää sekä opiskelijoiden että muiden
640 yksilöiden osallisuutta ja yhteiskunnallisia pyrkimyksiä.

641 **5.1 Yliopisto**

642 **Opiskelijat osallistuvat yliopiston yhdenvertaisuustyöhön. (sopo, yv)**

- 643 - Osallistutaan yliopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman
644 tekemiseen, ja valvotaan sen toteutumista.
- 645 - Pidetään huolta, että opiskelijoita osallistetaan suunnitelman tekemiseen
646 laajasti.
- 647 - Opiskelijat osallistuvat yliopiston kehittämiseen yliopiston eri yksiköissä
648 kaikissa tiedekunnissa. (sopo, kopo)
- 649 - Kannustetaan opiskelijoita lähtemään mukaan eri työryhmiin ja –elimiin.
- 650 - Vaikutetaan siihen, että opiskelijat ovat edustettuina ja huomioidaan eri
651 toimiryhmissä mahdollisimman kattavasti.
- 652 - TY Y parantaa opiskelijoiden yhdenvertaisuutta yliopiston hallinnossa
653 suhteessa professoreihin ja keskiryhmään esimerkiksi kouluttamalla
654 hallopedeja hallintolakiin ja lakisääteisissä toimitelmissä toimimiseen
655 liittyen.
- 656

657 **Koulutus on järjestetty saavutettavasti. (sopo, kopo, yv)**

- 658 - Osallistutaan saavutettavuutta ja yksilöllisiä opiskelujärjestelyjä koskevan
- 659 ohjeiston laadintaan ja valvotaan sen toteutumista.
- 660 - Informoidaan opiskelijoita opiskelujärjestelyistä TYYn nettisivuilla.
- 661 - Lisätään opiskelijoiden tietoisuutta yliopistolla erityisjärjestelyistä.
- 662 - Edistetään sitä, että yliopiston tietokoneet tukisivat lukulaitteita ja muita
- 663 esteettömyyden apuohjelmia.
- 664 - Edistetään yksilöllisiä oppijoita hyödyttäviä, joustavia ja monipuolisia
- 665 opintosuoritusmahdollisuuksia.
- 666 - Tunnistetaan hybridiopetuksen mahdollisuus saavutettavuutta edistävänä
- 667 tekijänä erilaisissa elämäntilanteissa.
- 668

669 **Yliopisto on saavutettava ja esteetön ympäristö. (sopo ja yv)**

- 670 - Edistetään yliopiston kyltityksen muokkaamista saavutettavaksi
- 671 näkövammaisille ja ihmisille, jotka eivät puhu suomea.
- 672 - Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa saavutettavuutta heikentävät paikat.
- 673 - Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa ratkaisuja, joilla yliopistonmäestä ja
- 674 muista yliopiston esteellisistä paikoista saadaan saavutettavampi
- 675 liikkumisrajoitteisille.
- 676 - Vaikutetaan sukupuolineutraalien wc-tilojen ja pukuhuoneiden lisäämiseksi
- 677 kampuksella ja korkeakoulun liikuntapalveluissa.
- 678 - Edistetään yliopiston intranetin saavutettavuuden parantamista välittämällä
- 679 aktiivisesti TYYn tietoon tulevaa, intranettiä koskevaa palautetta yliopistolle.
- 680 - Tehdään aktiivista yhteistyötä yliopiston viestinnän kanssa, jotta informaatio
- 681 tavoittaa laajasti opiskelijat.
- 682

683 **Erilaisista taustoista tuleviin opiskelijoihin suhtaudutaan opetus- ja**

684 **tuutorointitilanteissa avoimesti. (sopo, kopu)**

- 685 - Vaikutetaan niin, että yliopisto ja tiedekunta korostavat jo
- 686 johdantoluennoilla, että yliopistoelämään kuuluu kanssaihminen
- 687 kunnioittaminen ja moninaisuuden hyväksyminen.
- 688 - Tehdään yhdenvertaisuusasioista helposti lähestyttäviä ja integroidaan ne
- 689 arkeen esimerkiksi matalan kynnyksen kampanjan avulla lukuvuoden
- 690 alussa.
- 691 - Edistetään sitä, että yliopisto kysyy säännöllisesti opiskelijoilta, ovatko nämä
- 692 kohdanneet tai havainneet opetustilanteissa syrjintää, loukkaavaa puhetta,
- 693 rasismia, seksismiä tai muuta vastaavaa.
- 694 - Varmistetaan, että opiskelijoiden ongelmallisiksi kokemat tilanteet tulevat
- 695 tarvittaessa käsitellyiksi asianosaisten/asianosaisien kanssa.
- 696

697 **Ketään ei kiusata yliopistolla. Kiusaamistapaukset tulevat ilmi ja ne selvitetään**

698 **asiallisesti. (sopo, yv)**

- 699 - Varmistetaan, että yliopistolla on helposti saatavilla tietoa siitä, kuinka
- 700 toimia, jos kohtaa kiusaamista omakohtaisesti tai muiden kohdalla.
- 701 - Käsitellään mahdolliset kiusaamistapaukset OpintoVartu-mallia ja sovittelua
- 702 hyödyntäen.
- 703 - Tarjotaan tukea ja ohjausta kiusatuiksi tulleille.

704 - Järjestetään korkeakoulukiusaamisen vastainen kampanja vuosittain.
705

706 **Mielenterveyden ongelmat eivät muodostu opiskelun esteeksi. (sopo, yv)**

- 707 - Edistetään riittäviä opintopsykologiresursseja ja matalan kynnyksen
- 708 opiskelun tuen palveluiden saatavuutta.
- 709 - Edistetään mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyä opiskelutaitojen
- 710 tukemiseen tähtäävän opetuksen sisällyttämistä opintojen ohjaukseen.
- 711 - Tiedotetaan Kelan tuista, joihin opiskelijat eri elämäntilanteissa ovat
- 712 oikeutettuja, jotta he osaavat hakea ja käyttää niitä.
- 713 - Viestitään OpintoVartun tarjoamista palveluista ja kannustetaan järjestöjä
- 714 viestimään opiskelua tukevista palveluista jäsenistölleen.
- 715

716 **Perheen ja opiskelun pystyy vaivattomasti sovittamaan yhteen. (sopo, kopu, yv)**

- 717 - Kannustetaan opetushenkilökuntaa suhtautumaan myönteisesti lasten
- 718 läsnäoloon opetustilanteissa.
- 719 - Selvitetään perheellisten toiveita lastenhoitomahdollisuuksista luento- ja
- 720 tenttiaikoina ja edistetään niitä selvityksen pohjalta.
- 721 - Edistetään sitä, että opetushenkilökunta tiedottaa kurssikuvauksissa myös
- 722 mahdollisten kurssiin liittyvien pienryhmien aikatauluista.
- 723

724 **Opiskelijat ovat tasa-arvoisessa asemassa taustastaan tai ulkoisista tekijöistä**
725 **riippumatta. (sopo, kopu ja yv)**

- 726 - Yliopisto antaa erityistä tukea sitä tarvitseville.
- 727 - Kannustetaan yliopistoa siirtymään sukupuolisensitiiviseen
- 728 kommunikointiin. Kannustetaan yliopistoa kouluttamaan henkilökuntaansa
- 729 stereotyyppioista ja yhdenvertaisuuden edistämisen toimialoista.
- 730 - Koulutetaan yliopistoa stereotyyppioista ja yhdenvertaisuuden edistämisen
- 731 toimialoista.
- 732

733 **Erilaiset kulttuurit nähdään tiedeyhteisön vahvuutena. Yliopistolla on**
734 **nollatoleranssi rasismiin. (sopo, yv)**

- 735 - Kartoitetaan, onko yliopistolla selkeät käytännöt rasismitapauksiin
- 736 puuttumiseksi sekä henkilökunnan että opiskelijoiden kohdalla.
- 737

738 **Kansainväliset opiskelijat saavat riittävästi tukea suomalaisessa tiedeyhteisössä**
739 **toimimiseen. (sopo, kopu, kv)**

- 740 - Suunnitellaan kansainvälisten opiskelijoiden tuutorointia yhdessä yliopiston
- 741 kanssa.
- 742 - Edistetään englanninkielisen opetuksen laadun ja tarjonnan kehittämistä
- 743 rinnakkain muiden kotimaisten ja vieraiden kielten kanssa eri oppiaineissa.
- 744 - Edistetään riittävän suomen kielen opetuksen tarjoamista kansainvälisille
- 745 opiskelijoille.

746

7475.2 Yhteiskunta

748 TYY vaikuttaa yhdenvertaisen yhteiskunnan kehitykseen. (sopo, pj, yv)

- 749 - Osallistutaan yhdenvertaisuuden edistämiseen tähtääviin kampanjoihin ja
750 tempauksiin, kuten Prideille, tai rasminvastaiseen toimintaan kutsuen
751 järjestöt mukaan.
- 752 - Pidetään julkisessa keskustelussa ja lausunnoissa esillä
753 yhdenvertaisuusnäkökulmia.
- 754 - TYY puuttuu seksismiin, homofobiaan, transfobiaan sekä muihin vastaaviin
755 syrjinnän muotoihin.

756

757 TYY huomioi yhdenvertaisuustyönsä yhteiskunnallisen kontekstin.

- 758 - Otetaan huomioon sosiaalisesti kestävämmät järjestelmät ja vallitsevan
759 talousmallin vaikutus yhdenvertaisuustyön keskeneräisyyteen.
- 760 - Huomioidaan tuottavuuspaineiden opiskelijoille aiheuttama
761 mielenterveytaakka.

762

763 Opiskelija-asumisessa erityisryhmät huomioidaan läpileikkaavasti. (sopo, yv)

- 764 - Opiskelija-asumiseen liittyvässä vaikutustyössä painotetaan erityisryhmien
765 huomiointia ja esteettömyyttä.
- 766 - Vaikutetaan TYSiin ja yliopistoon kohtuullisen asuntomäärän takaamiseksi
767 kansainvälisille opiskelijoille.

768

769 7. Ohjelman toteutumisen arviointi

770 Yhdenvertaisuusohjelman toteutumista seurataan vuosittain, ja se päivitetään
771 neljän vuoden välein tai tarvittaessa, esimerkiksi linjapaperin muutosten myötä.
772 Kattava tarkastelu tavoitteiden toteutumisesta tehdään puolivuotiskatsauksen ja
773 toimintakertomuksen yhteydessä. Päävastuu seurannasta on hallituksen
774 yhdenvertaisuusvastaavalla ja toissijainen vastuu sosiaalipoliittisella asiantuntijalla,
775 jotka arvioivat tavoitteiden pitkäjänteistä toteutumista TYYn muun toimiston
776 avustuksella. Puolivuotiskatsauksen yhteydessä tehtävän arvioinnin lisäksi
777 toimintakertomuksessa on yhdenvertaisuutta käsittelevä osio, jonka laatii
778 hallituksen yhdenvertaisuusvastaava kautensa päätteeksi.

779 Tavoitteita voidaan arvioida kolmiportaisesti sen mukaan, kuinka hyvin ne ovat
780 kehittyneet koko ohjelmakauden aikana. Konkreettisempien toimenpiteiden
781 toteutuminen arvioidaan asteikolla toteutunut - osittain toteutunut - ei toteutunut
782 jokaisen kalenterivuoden osalta. Jotta seuranta olisi helpompaa tulevina vuosina,
783 voidaan seurantaraporttiin kirjoittaa sanallisesti, miten toimenpide on edennyt ja
784 mitä toimenpidettä edistääksemme tulisi seuraavaksi tehdä. Eri vuosina tehtävät
785 arviot toteutumisesta kirjataan yhteen dokumenttiin. Syvällisempi arviointi

786 ohjelman etenemisestä toimitetaan ohjelmakauden puolivälissä ja lopuksi
787 edustajistolle joko hallituksen puolivuotiskatsauksen tai syyskauden ensimmäisen
788 kokouksen yhteydessä. Välivuosina etenemistä kuvaillaan toimintakertomuksissa
789 lyhyemmin.